

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้วิจัย	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ปีงบประมาณ	2565
ระยะเวลาที่วิจัย	พฤศจิกายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี และ2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี **วิธีดำเนินการวิจัย** ดำเนินการ 2 ระยะ ประกอบด้วย ระยะ1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุราษฎร์ธานี โดยวิเคราะห์เนื้อหาของเอกสาร (Content Analysis of Written Material) จากเอกสารหลักฐาน ที่ปรากฏในสำนักงานกลุ่มเป้าหมาย และระยะที่ 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนำผลจากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี มาวิเคราะห์ประมวลผลเป็นรูปแบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบสอบถามศึกษาสภาพการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สถิติที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบรรยายในการสร้างรูปแบบบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิจัย พบว่า

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในครั้งนี้ ซึ่งสามารถนำเสนอ 2 ระยะ ดังนี้

1.ระยะที่1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น บุคลากรที่เป็นข้าราชการ จำนวน 33 คน คิดเป็น ร้อยละ 82.50 เป็นลูกจ้าง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 โดยบุคลากรส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับ ปริญญาโท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 เมื่อพิจารณาด้าน ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่มีระยะเวลาเฉลี่ยอยู่มากกว่า 10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมา อยู่ระหว่าง 1 – 10 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50

ระดับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50, S.D=0.16$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ย ระดับการปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาลส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในหลักการมีส่วนร่วม ด้วย

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.68$ S.D=0.10) รองลงมาคือ หลักความโปร่งใส ($\bar{X}= 4.60$,S.D=0.30) และพบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรม ด้วยค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.17$, S.D=0.10)

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการวิเคราะห์ สภาพดำเนินการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถเรียงลำดับองค์ประกอบและตัวชี้วัดจากมากไปน้อย ชื่อ PTMRVJ Model มี 6 องค์ประกอบ 47 ตัวชี้วัด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการมีส่วนร่วม (Participation) มี 8 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) จัดให้ คณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา 2) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานของสำนักงาน 3) ให้ผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสำนักงานและมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน 4) บุคลากรมีส่วนร่วมในการศึกษาและพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานของ สำนักงาน 5) มีการตั้งคณะทำงานสรุปผลการประเมิน และกำหนดแนวทางการ ปรับปรุง พัฒนางานของสำนักงาน 6) บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแก้ปัญหาในการดำเนินการของสำนักงาน 7) จัดให้มีคณะกรรมการดำเนินงานในส่วนที่ได้รับมอบหมาย รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบ ทุกระยะ และ8) สำนักงานมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาในการจัดการศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 หลักความโปร่งใส (Transparency) มี 9 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) มีการประกาศ รับสมัคร ตำแหน่งต่าง ๆ อย่างโปร่งใส 2) มีการบริหารงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผยโปร่งใสและตรวจสอบได้ 3) จัดให้มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน 4) บุคลากรหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆที่ทุจริต ต่อหน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์ ส่วนตน 5) ผู้เกี่ยวข้องกัับสำนักงานสามารถมีส่วนร่วมรับรู้การบริหารงานด้าน ต่างๆ ของฝ่ายบริหารได้ 6) จัดให้มีการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้องและ สาธารณชน 7) จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่างๆ 8) บุคลากรให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการ ปฏิบัติงานในสำนักงาน และ 9) มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสำนักงาน ปฏิบัติงานด้วย ความ โปร่งใส ตรวจสอบได้

องค์ประกอบที่ 3 หลักคุณธรรม (Morality) มี 8 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) บุคลากรประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดี 2) บุคลากรมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและหน้าที่ 3) บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ และตรงต่อเวลา 4) บุคลากรมีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารีต่อกัน 5) บุคลากรมีความเป็น ประชาธิปไตยในการบริหารงาน 6) บุคลากรมีการปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค ยุติธรรม 7) บุคลากรวาง ตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และ 8) บุคลากรปฏิบัติต่อกันและบุคคลทั่วไปด้วยความ สุภาพอ่อนโยน และมี มนุษย์สัมพันธ์

องค์ประกอบที่ 4 หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) มี 8 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) มีการ มอบหมายอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรอย่าง ชัดเจน 2) บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบปัญหา ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน 3) สำนักงานมีนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนงานที่ชัดเจน 4) มีการสร้างความ ตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน 5) มีการมุ่งเน้นให้บุคลากรมีจิตสำนึกที่ดี มีความ รับผิดชอบ และกล้าที่ จะยอมรับผลจากการกระทำของตน 6) บุคลากรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับ

มอบหมายนอกเหนือจากงาน ประจำ 7) จัดให้มีปฏิทินปฏิบัติงานด้านต่างๆ และควบคุมให้มีการดำเนินการตาม กำหนด และ 8) บุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามบทบาท ภาระหน้าที่ ด้วยความเต็มใจ

องค์ประกอบที่ 5 หลักความคุ้มค่า (Value) มี 7 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) มีการสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ตาม ความจำเป็นและประโยชน์ใช้สอย 2) มีการรณรงค์ให้บุคลากร ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด 3) มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่า และ เกิดประโยชน์สูงสุด 4) มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้เต็ม ความสามารถ และเต็มเวลา 5) มีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการตามลำดับความสำคัญโดยเน้น ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 6) มีการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมวัสดุ – ครุภัณฑ์ให้ชัดเจนเป็นปัจจุบันและใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ 7) จัดให้มีการประเมินสรุปและรายงานผลการใช้ทรัพยากรเป็นประจำ

องค์ประกอบที่ 6 หลักนิติธรรม (Jurisprudence) มี 7 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) มีการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับของสำนักงานให้ทันสมัยและ สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน 2) มีการชี้แจงให้บุคลากร มีความรู้ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนตามกฎหมาย และข้อบังคับของสำนักงาน 3) มีการประชาสัมพันธ์กฎ ระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานให้ หน่วยงานทางการศึกษาและบุคคลทั่วไปรับทราบ 4) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสำนักงานเป็นที่ยอมรับของ บุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษา 5) มีการกำหนดวิธีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และ ข้อบังคับของสำนักงาน 6) มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสำนักงานปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อตกลงของสำนักงาน และ 7) มีการตักเตือน หรือ ลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือ ข้อตกลงของสำนักงานอย่างเป็นธรรม เสมอภาค

